

Управління культури, національностей та релігій
Миколаївської обласної державної адміністрації
Миколаївська обласна бібліотека для дітей ім. В. О. Лягіна

Образотворче мистецтво в школі

*Інформаційний список
для організаторів дитячого читання*

Випуск 7

Миколаїв
2019

Укладач Л. Г. Шевцова

Редактор О. К. Карпенко

Відповідальна за випуск Т. А. Жайворонок

Образотворче мистецтво в школі : інформ. список для організаторів дитячого читання. Вип. 7 / Миколаївська обл. б-ка для дітей ім. В. О. Лягіна ; уклад. Л. Г. Шевцова. – Миколаїв, 2019. – 9 с.

Обласна бібліотека для дітей ім. В. О. Лягіна продовжує видання інформаційного списку літератури «Образотворче мистецтво в школі», який знайомить зі статтями з періодичних видань за січень – червень 2019 року, які надійшли до нашої бібліотеки.

Матеріал розміщений за такими розділами:

1. Особливості викладання образотворчого мистецтва в школі
2. Гурток образотворчого мистецтва
3. Нетрадиційні форми малювання на уроках з образотворчого мистецтва в школі

У межах кожного розділу публікації подано в алфавіті авторів або назв.

Список призначений для вчителів та керівників гуртків образотворчого мистецтва в загальноосвітніх школах.

Періодичність виходу – один раз на півріччя.

Шановні колеги, сподіваємось, що інформаційний список стане помічником у Вашій професійній діяльності.

1. Особливості викладання образотворчого мистецтва в школі

Априсяненко, О. Стилi та напрями в рiзних видах мистецтва : урок мистецтва у 8-му класi (Кондратова Л. "Мистецтво: пiдручник для 8 класу загальноосвiтнiх навчальних закладiв") / О. Априсяненко // Шкiльний свiт. - 2019. - N 4. - С. 1-6 : вкл. л.

Мета уроку: закрiпити знання учнiв iз перiодизацiї стилiв та напрямкiв мистецтва за епохами; навчити учнiв класифiкувати твори мистецтва за художнiми напрямками та стилями; використовувати спеціальну термiнологiю, нубутi в процесi художньо-творчої дiяльностi знання.

Барбаш, О. С. Вивчення нацiональних традицiй писанкарства на уроках образотворчого мистецтва / О. С. Барбаш, Н. В. Пильцова // Мистецтво в школi : музика, образотворче мистецтво, художня культура. - 2019. - N 4. - С. 23-39.

Писанкарство - вид декоративно-прикладного мистецтва; види й технiки декорування яець; послiдовнiсть виконання та матерiали писанки; знаки, символи, зображальнi елементи писанки; подано тлумачення знакiв-символiв писанки в рiзних культурах.

Бейбудова, О. Мої улюбленi тварини : цикл урокiв мистецтва у 1-му класi (за пiдручником «Мистецтво. 1 клас» Н. Лемешевой) / О. Бейбудова, С. Кельм // Шкiльний свiт. - 2019. - N 10. - С. 9-12 : вкл. л.

Мета урокiв: формування комплексу ключових компетентностей: вмiня вчитися органiзовувати своє робоче мiсце; орієнтуватися у часi та берегти його; планувати свої дiї; доводити роботу до кiнця.

Громова, С. Мiнливiсть вражень iмпресiонiстiв : урок з iнтегрованого курсу "Мистецтво" в 9-му класi / С. Громова // Шкiльний свiт. - 2019. - N 4. - С. 7-12 : вкл. л.

Мета уроку: ознайомити учнiв iз поняттям «iмпресiонiзм», розглянути визначальнi риси iмпресiонiзму, приклади стилю в живописi та музицi; розвивати в учнiв умiння за iлюстрацiями визначати характернi риси представленою стилю, характеризувати художнiй образ творiв цiєї епохи, аналізувати основнi характернi засоби виразностi живопису iмпресiонiзму; виховувати цiкавiсть до нього, цiннiсне ставлення до шедеврiв.

Малашенко, М. П. Таємницi українського натюрморту / М. П. Малашенко // Мистецтво в школi : музика, образотворче мистецтво, художня культура. - 2019. - N 3. - С. 10-14.

Наведений матеріал стане у пригоді не тільки під час викладання предметів художньо-естетичного циклу, але й у позакласній роботі з дітьми середнього та старшого шкільного віку.

Нападій, Н. Петриківські жар-птиці : [створюємо диво-птаха: майстер-клас] / Н. Нападій // Джміль. - 2019. - № 3. - С. 18-19 : фот. кольор.

Ознайомитися з роботами відомих майстрів петриківського розпису Тетяни Пати, Галиною Павленко, Надії Білокінь. Розглянути роботу сучасної майстрині Вікторії Тимошенко «Грація». Ознайомитися з традиційними елементами петриківського розпису та самостійно створити свого диво-птаха.

Орлова, Є. Г. Федір Кричевський. Життя й творчість митця / Є. Г. Орлова // Мистецтво в школі : музика, образотворче мистецтво, художня культура. - 2019. - № 5. - С. 22-27 : фот.

Федір Кричевський зажив слави не лише як видатний художник, реформатор українського мистецтва, перший ректор Української академії мистецтва, перший в Україні доктор мистецтвознавства, педагог. Він був непересічною особистістю, до останнього подиху відданою Україні та принципам високого мистецтва.

Пісковцова, О. Про що розповідає писанка : урок образотворчого мистецтва у 5-му класі / О. Пісковцова // Шкільний світ. - 2019. - № 8. - С. 7-12.

Мета уроку: ознайомити з історією писанкарства, з символікою писанок; навчити створювати композицію в заданій формі (овал); розвивати уяву, спостережливість, творче мислення, уміння стилізувати форму; залучити учнів до витоків національної духовної культури; виховувати прагнення дотримуватися народних звичаїв.

Прісич, Н. Зображення, поезія й каліграфія в мистецтві Далекого Сходу : урок мистецтва в 10-му класі / Н. Прісич // Шкільний світ. - 2019. - № 8. - С. 1-6 : вкл. л.

Чарівний світ Далекого Сходу вабить, хвилює, надихає... Він багатолікий і де в чому лишається недосяжним для західного розуміння. Урок розкриває деякі таємниці мистецтва далекосхідних майстрів, зацікавлює учнів до подальшого ознайомлення з мистецтвом цього регіону.

Ромашко, Л. М. Взаємодія образотворчого мистецтва з іншими видами мистецтва : ("Образотворче мистецтво", 5-й клас) / Л. М. Ромашко // Мистецтво в школі : музика, образотворче мистецтво, художня культура. - 2019. - № 1. - С. 4-6

Завдання уроку: пригадати послідовність аналізування готової роботи; з'ясувати зв'язок образотворчого мистецтва з іншими видами мистецтва; навчитися аналізувати власну готову роботу та оцінювати

роботи однокласників.

Ромашко, Л. М. Турнір знавців образотворчого мистецтва : (позакласний захід для учнів 6-х класів) / Л. М. Ромашко // Мистецтво в школі : музика, образотворче мистецтво, художня культура. - 2019. - N 1. - С. 32-39.

Мета турніру: уміння вчитися висловлювати свої думки та почуття від перегляду творів мистецтва, чітко формулювати судження щодо мистецтва мистецьких явищ; уміння працювати в команді для пошуку й розв'язання художньо-творчих завдань, презентувати власні твори, пропонувати ідеї.

Хлановська, Н. В. Золоті розписи живопису Марії Гусак : мистецька вітальня / Н. В. Хлановська, І. Г. Андріянова // Шкільний бібліотекар. - 2019. - N 1. - С. 20-26.

Мета заходу: познайомити з життєвим та творчим шляхом народної майстрині Марії Гусак. Провідна тема розписів майстрині-самородка – квіти, які є символами й уособленням почуттів, побажань, настрою, пори року, відображенням радості й суму, щирості й кохання.

Ципунова, Н. М. Завдання для узагальнення знань із теорії образотворчого мистецтва, початкового курсу образотворчого мистецтва, історії мистецтв / Н. М. Ципунова // Мистецтво в школі : музика, образотворче мистецтво, художня культура. - 2019. - N 3. - С. 20-23.

Чикаленко, Р. В. Мистецтво - чарівний світ краси : виховний захід для учнів 6-х класів / Р. В. Чикаленко // Мистецтво в школі : музика, образотворче мистецтво, художня культура. - 2019. - N 2. - С. 28-37.

Мета виховного заходу: узагальнити і систематизувати знання учнів із мистецтва; розвивати у дітей слухацькі вміння та навички, спостережливість, творчу уяву, фантазію, уміння висловлювати власну думку; прищеплювати ціннісне ставлення до мистецтва, природи, рідної землі.

Чорна, І. В. "Виготовлення українського оберегу" (коуч-сет для учнів 3-х класів) / І. В. Чорна // Мистецтво в школі : музика, образотворче мистецтво, художня культура. - 2019. - N 1. - С. 12-14.

Мета заходу: ознайомити учнів з народними символами України, символами-оберегами; виховувати почуття причетності до культури та традицій нашого народу; сприяти формуванню національної свідомості учнів.

2. Гурток образотворчого мистецтва

Бондар, Є. Г. Зображення дерев. Фантазійне дерево : (заняття гуртка) / Є. Г. Бондар // Мистецтво в школі : музика, образотворче мистецтво, художня культура. - 2019. - N 5. - С. 4-9.

Мета заняття: навчити дітей малювати дерева, правильно передавати на малюнку їхні характерні зовнішні ознаки, форму, будову, пропорції; навчити планувати зображення малюнку на аркуші паперу та грамотно заповнювати його площину, а також створювати фантастичні, яскраві образи; виховувати любов та дбайливе ставлення до природи, естетичний смак, охайність, старанність під час виконання робіт.

Бондар, Є. Г. Малюнок клоуна. Портрет : (заняття гуртка) / Є. Г. Бондар // Мистецтво в школі: музика, образотворче мистецтво, художня культура. - 2019. - N 3. - С. 4-6.

Мета заняття: учити дітей створювати виразний портрет клоуна; закріплювати вміння правильно передавати будову обличчя людини, основні пропорції, міміку і т. ін.; учити передавати на малюнку образ клоуна через атрибути професії, грим, деталі костюма; продовжувати вчити планувати зображення малюнка на аркуші паперу та грамотно заповнювати його площину.

Корінь, Т. Л. Малювання людей в українському національному костюмі : (заняття гуртка) / Т. Л. Корінь // Мистецтво в школі : музика, образотворче мистецтво, художня культура. - 2019. - N 4. - С. 14-17.

Мета заняття: ознайомити гуртківців з українським національним одягом; розвивати творчі вміння та навички; естетичний смак, логічне та образне мислення; прищеплювати любов та інтерес до рідної культури, до українських народних традицій, до минулого нашого народу; виховувати ціннісне ставлення до праці народних майстрів і декоративно-прикладного мистецтва.

Костюк, Т. Г. Створення орнаментованої композиції. Символіка орнаментів і кольору. Писанка - вид народного мініатюрного живопису України : (заняття гуртка) / Т. Г. Костюк // Мистецтво в школі : музика, образотворче мистецтво, художня культура. - 2019. - N 4. - С. 8-12.

Мета заняття: ознайомити вихованців із символікою орнаментів, кольору писанки; розвивати інтерес до пізнання народного мініатюрного живопису України, уміння спілкуватися та працювати в групах; прищеплювати повагу до культурної спадщини й традицій українського народу, любов до прекрасного.

Муха, О. М. Декорування квіткових горщиків петриківськими мотивами : проект вихованців гуртка "Петриківський розпис" / О. М. Муха // Мистецтво в школі: музика, образотворче мистецтво, художня культура. - 2019. - N 5. - С. 30-34.

Мета заняття: сприяти усвідомленню того, що петриківський декоративний розпис найбагатший у світі, безцінне надбання народу; навчити дітей використовувати набуті знання петриківський розпис у побуті для безпосереднього розписування різних виробів; прищеплювати ціннісне ставлення до перлин української народної творчості.

Лавренова, Н. Ю. Писанка-мальованка : (заняття гуртка) / Н. Ю. Лавренова // Мистецтво в школі : музика, образотворче мистецтво, художня культура. - 2019. - N 4. - С. 6-7.

Навчальна мета: розширити знання учнів про одне з найбільших свят - Великдень; ознайомити із символами воскресіння Ісуса Христа; розвивати творчі вміння та навички, уяву, пам'ять; прищеплювати любов до всього живого, ціннісне ставлення до історії та культури свого народу, його традицій.

Плітко, Л. А. Художня студія "Веселка" : [план роботи, творчі завдання, ігри] / Л. А. Плітко // Розкажіть онуку. - 2019. - N 5. - С. 53-61 к.

Програма художньої студії спрямована на творчий розвиток особистості школярів молодшого шкільного віку. У ній відтворено багато цікавого матеріалу про колір, його властивості, підібрано завдання відповідно до дитячих психолого-вікових особливостей.

Ревтюх, Ю. Г. Аплікація. Вітальні листівки. Оздоблення листівки : (заняття гуртка) / Ю. Г. Ревтюх // Мистецтво в школі : музика, образотворче мистецтво, художня культура. - 2019. - N 5. - С. 10-14.

Мета заняття: ознайомити вихованців із видами святкових листівок та історією їхнього виникнення; ознайомити з аплікацією як видом декоративно-прикладного мистецтва; учити планувати послідовність виконання трудових операцій; формувати вміння працювати з папером; розвивати творчість, фантазію; виховувати естетичний смак і культуру праці.

Шкеда, С. І. Декоративна композиція "Розпис тарілки" : (заняття гуртка) / С. І. Шкеда // Мистецтво в школі : музика, образотворче мистецтво, художня культура. - 2019. - N 4. - С. 2-5.

Мета заняття: продовжувати ознайомлювати вихованців із петриківським розписом; учити створювати декоративну композицію в колі; удосконалювати навички володіння мазками "зернятко", "гребінчик", "горішок", "перехідний мазок"; розвивати вміння створювати малюнок з елементів петриківського розпису, спостережливість, творчу уяву, фантазію, зорову пам'ять; прищеплювати дбайливе, шанобливе ставлення до народних традицій.

3. Нетрадиційні форми малювання на уроках з образотворчого мистецтва в школі

Завалова, І. Незвичайні писанки : [майстер-клас] / І. Завалова // Джміль. - 2019. - № 4. - С. 18-19 : фот. кольор.

Розповідь про незвичайні писанки - справжні витвори мистецтва: вишиті писанки, восківки-бісерки, травлені та ажурні писанки. Автор запрошує на майстер-клас із виготовлення фетрових писанок.

Нападій, Н. Засвіт встали козаченьки : малювання за мотивами картини Єлизавети Миронової / Н. Нападій // Джміль. - 2019. - № 2. - С. 24-25 : фот. кольор.

Малювання за мотивами картини сучасної української художниці Єлизавети Миронової, яка творила у жанрі наївного мистецтва. Її роботи - це приклади декоративного розпису, тобто малюнки, які щось прикрашають. Створюючи свої "дитячі" картини, художниця здійснювала мрії багатьох дітей - заповнити одноманітні поверхні стін барвистими сюжетами своїх фантазій. Працюючи над картиною, сміливо накладайте деталі одна на одну. Гуаш добре перекриває колір, треба лише почекати, аби попередній шар добре висох.

Просіна, К. Кляксографія : креативні техніки на уроках образотворчого мистецтва / К. Просіна // Шкільний світ. - 2019. - № 2. - С. 1-2 : вкл. л.

Незвичайні, нетрадиційні способи малювання – справжня знахідка для вчителя образотворчого мистецтва. Автор пропонує техніку кляксографії, яка допоможе виявити творчі здібності та індивідуальність кожного учня.

Шамбір, Н. В. Теплі картини, або фелт-терапія : [техніка малювання вовною] / Н. В. Шамбір, Н. Ю. Богомолова // Мистецтво в школі : музика, образотворче мистецтво, художня культура. - 2019. - № 1. - С. 7-11.

Ви вважаєте, що малювати картини можна лише фарбами, олівцями, крейдою або фломастерами? Ви здивуєтесь, але картини можна малювати також різнокольоровою вовною - теплим та приємним на дотик матеріалом із дуже багатого палітрою кольорів. Малювати можна все - пейзажі, натюрморти, портрети.

Школа творчості "Магія піску" : [техніка малювання піском] // Розкажіть онуку. - 2019. - № 5. - С. 33-36.

Мета: ознайомити дітей із технікою малювання піском, вчити створювати пісочні картини з урахуванням ритму, симетрії, розвивати мистецькі вміння та навички.

Янчевська, Н. Чарівні перетворення відбитків пальців : [фантазуємо та малюємо відбитками пальчиків кумедних тваринок] / Н. Янчевська, К. Остапенко // Джміль. - 2019. - № 1. - С. 30 : іл. кольор.

Хочете навчитися легко і швидко малювати тваринок? Тоді готуйте фарби, чорну гелеву ручку та свої пальчики.